



**FOLKETINGET
RIGSREVISIONEN**

November 2025

**Rigsrevisionens notat om
beretning om**

Ankestyrelsens tilsyn og brug af reaktioner ved lovbrud

Vedrører:**Statsrevisorernes beretning nr. 18/2024 om
Ankestyrelsens tilsyn og brug af reaktioner
ved lovbrud****Social- og boligministerens redegørelse af 3. september 2025****og supplerende redegørelse af 11. september 2025****Indenrigs- og sundhedsministerens redegørelse af 3. september 2025****og supplerende redegørelse af 12. september 2025**

10. oktober 2025

RN C116/25

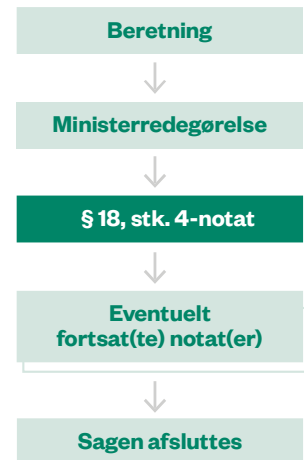
1. Rigsrevisionen gennemgår i dette notat de initiativer, som social- og boligministeren og indenrigs- og sundhedsministeren vil iværksætte som følge af Statsrevisorernes bemærkninger og beretningens konklusioner. Dette sker med henblik på at vurdere, om ministeriernes initiativer adresserer den kritik, der fremgår af Statsrevisorernes bemærkninger og Rigsrevisionens beretning.

**Konklusion**

Rigsrevisionen finder, at ministrene har redegjort for, hvordan ministerierne vil følge op på Statsrevisorernes bemærkninger og de væsentligste kritikpunkter i beretningen. Dog er ministrene ikke fremkommet med løsninger på de lange sagsbehandlingstider i tilsynet.

Indenrigs- og sundhedsministeren oplyser, at Ankestyrelsen i forlængelse af Rigsrevisionens beretning har udarbejdet nye skriftlige retningslinjer, der skal sikre, at der altid tages stilling til, om tilsynet skal indhente dokumentation fra kommunen eller regionen. Rigsrevisionen finder initiativet tilfredsstillende og vurderer, at denne del af sagen kan afsluttes.

Indenrigs- og sundhedsministeren oplyser videre, at Ankestyrelsen også er i gang med at ændre deres retningslinjer, så sagsbehandleren altid skal tage stilling til, om der skal ske en opfølgning, herunder om kommunen skal indsende dokumentation, når en tilsynssag er afsluttet. Ændringen forventes gennemført i efteråret 2025.

**Sagsforløb for en større
undersøgelse**

Du kan læse mere om
forløbet og de enkelte step
på www.rigsrevisionen.dk

Endelig oplyser ministeren, at Statsrevisorernes bemærkninger og Rigsrevisionens beretning samlet set understreger et behov for at overveje en justering af de lovgivningsmæssige rammer for tilsynet. Ministeren peger i den sammenhæng bl.a. på, at det er nødvendigt at se på, om de sanktioner, der findes i dag, er tilstrækkelige. Ministeren drøfter dette med Folketingets partier, og drøftelserne skal bidrage til et samlet oplæg til løsninger på kritikpunkterne primo 2026.

Social- og boligministeren bemærker, at Indenrigs- og Sundhedsministeriet er ansvarlig for den lovgivning, der regulerer Ankestyrelsens tilsyn, selv om Ankestyrelsens virksomhed organisatorisk hører under Social- og Boligministeriet. Ministeren udtaler sig derfor kun om resurser og sagsbehandlingstider i tilsynet og henviser til indenrigs- og sundhedsministeren i øvrige spørgsmål. Ministeren anerkender, at det er væsentligt, at Ankestyrelsens tilsyn så hurtigt som muligt kan få afklaret, om en kommune handler i strid med loven. Ministeren oplyser dog også, at Ankestyrelsen har overført resurser fra tilsynet til klagesagsbehandlingen, idet ministeren, ligesom styrelsen, er meget optaget af udviklingen i sagsbehandlingstid på det kommunale klagesagsområde. Rigsrevisionen må konstatere, at social- og boligministeren ikke tager initiativer i relation til Statsrevisorernes bemærkninger.

Rigsrevisionen vil fortsat følge udviklingen og orientere Statsrevisorerne om:

- Ankestyrelsens sagsbehandlingstid på tilsynsområdet, herunder om Ankestyrelsen justerer den forventede sagsbehandlingstid, som meldes ud til borgerne, og om der fastsættes egentlige målsætninger for sagsbehandlingstiden.
- Ankestyrelsens arbejde med at ændre deres retningslinjer, så det sikres, at der altid tages stilling til behovet for opfølgning.
- Indenrigs- og Sundhedsministeriets arbejde med at udforme et samlet oplæg til løsninger på de af Statsrevisorernes bemærkninger og beretningens væsentligste kritikpunkter, der ikke vedrører sagsbehandlingstider. Det drejer sig primært om en ændring af de lovgivningsmæssige rammer for sanktioner, men også om ændrede krav til, hvordan sager skal prioriteres og dokumenteres, samt hvordan Ankestyrelsen skal følge op.

I. Baggrund

2. Rigsrevisionen afgav i juni 2025 en beretning om Ankestyrelsens tilsyn og brug af reaktioner ved lovbrud. Beretningen handlede om, hvorvidt Ankestyrelsen fører et tilfredsstillende tilsyn med kommuner og regioner på socialområdet.

3. Da Statsrevisorerne behandlede beretningen, fandt de, at Ankestyrelsens tilsyn med kommuner og regioner på socialområdet er utilfredsstillende. Tilsynet er præget af lange sagsbehandlingstider samt mangelfuld dokumentation og opfølgning, hvilket kan have betydet, at kommuner og regioner har udøvet en ulovlig praksis på socialområdet. Dette kan have store konsekvenser for den enkelte borgers liv og retssikkerhed.

Statsrevisorerne konstaterede samtidig, at Ankestyrelsen alene anvender vejledende udtalelser over for kommuner og regioner som reaktion på ulovlig administration på socialområdet og ikke sanktioner som fx tvangsbøder. Dette skyldes især, at lovbruddene oftest sker som følge af dårlig kvalitet i sagsbehandlingen og ikke bevidste beslutninger fra kommunalbestyrelsens side. Statsrevisorerne konstaterede ligeledes, at lovgivningen gør det vanskeligt for tilsynet at anvende sanktioner i sager på socialområdet.

4. Hele sagen kan følges på www.rigsrevisionen.dk og på www.ft.dk/Statsrevisorerne.

5. Bilag 1 viser Folketingets behandling af beretningen.

II. Gennemgang af ministrenes redegørelser

Tilsynets sagsbehandlingstider

6. Statsrevisorerne bemærkede, at tilsynet er præget af lange sagsbehandlingstider. Tilsynets forventede sagsbehandlingstid på 8 måneder blev ikke indfriet i 34 % af alle sager på socialområdet i 2023 og i 25 % af alle sager på socialområdet i 2024. I 2023 og 2024 var den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for undersøgte sager ca. 1 år.

Statsrevisorerne var enige i Rigsrevisionens anbefaling om, at tilsynet bør fastsætte egentlige målsætninger for sagsbehandlingstiden, og at målsætningerne bør være forskellige for de sager, som afvises, og de sager, som undersøges.

7. Indenrigs- og sundhedsministeren oplyser, at Ankestyrelsen vurderer, at den forventede sagsbehandlingstid på 8 måneder, som meldes ud til borgerne, er retvisende. Ankestyrelsen forventer dog en stigning i den gennemsnitlige sagsbehandlingstid på tilsynsområdet på grund af en omprioritering af resurser fra tilsynsområdet til klagesagsområdet. Ankestyrelsen har oplyst, at den løbende følger udviklingen i sagsbehandlingstider inden for tilsynet. Hvis fx antallet af indkomne sager stiger, eller hvis sagerne bliver mere resursekrævende, så vil Ankestyrelsen justere den forventede sagsbehandlingstid, hvis der er flere sager, end det er muligt at afgøre inden for styrelsens bevilling.

Indenrigs- og sundhedsministeren erklærer sig enig i, at det er et problem, når sagsbehandlingstiden er for lang, navnlig i tilsynssager, som har stor betydning for borgerne. Ministeren overvejer derfor, om det via en ændring af reglerne i den kommunale styrelseslov i højere grad bør sikres, at de vigtigste og alvorligste tilsynssager prioriteres. Ministeren oplyser også, at ministeren som led i dialogen med Ankestyrelsen vil opfordre til, at tilsynet overvejer, om der kan indføres egentlige målsætninger for sagsbehandlingstiden. Endelig bemærker ministeren, at sagsbehandlingstid hænger sammen med spørgsmålet om resurser, og henviser til, at social- og boligministeren har det organisatoriske og bevillingsmæssige ansvar for Ankestyrelsen.

8. Social- og boligministeren oplyser, at Ankestyrelsen i perioden fra 2023 til 1. kvartal 2025 midlertidigt har opnormeret tilsynet og som følge af det har nedbragt antallet af verserende sager, men at styrelsen i 2025 har overført resurser fra tilsynsområdet til klagesagsområdet. Det fremgår ikke af redegørelsen, om det samlet set efterlader tilsynet med flere eller færre resurser end tidligere.

Social- og boligministeren henviser tilbage til indenrigs- og sundhedsministeren i spørgsmålet om fastsættelse af målsætninger for sagsbehandlingstiden. Ministeren bemærker, at der er en tydelig arbejdsfordeling mellem Indenrigs- og Sundhedsministeriet og Social- og Boligministeriet, idet Ankestyrelsens tilsyn er reguleret i lovgivning under Indenrigs- og Sundhedsministeriets ressortområde.

9. Rigsrevisionen kan opsummerende konstatere, at der er en forventning om, at den gennemsnitlige sagsbehandlingstid på tilsynsområdet vil stige, fordi Ankestyrelsen har flyttet resurser væk fra tilsynet.

Det er Rigsrevisionens vurdering, at spørgsmål om sagsbehandlingstid og resurser hænger sammen. Hvis der skal fastsættes regler om sagsbehandlingstider, kræver det indenrigs- og sundhedsministerens involvering, mens en ændring af sagsbehandlingstider gennem organisatoriske og bevillingsmæssige ændringer må ske på social- og boligministerens initiativ. De to ministerier bør derfor indgå i en dialog herom uagtet den formelle arbejdsdeling.

10. Rigsrevisionen vil fortsat følge Ankestyrelsens sagsbehandlingstid på tilsynsområdet, herunder om Ankestyrelsen justerer den forventede sagsbehandlingstid, som meldes ud til borgerne, og om der fastsættes egentlige målsætninger for sagsbehandlingstiden.

Tilsynets brug af dokumentation

11. Statsrevisorerne bemærkede, at tilsynets brug af dokumentation er mangelfuld. Tilsynet baserer sig primært på redegørelser fra kommuner og regioner. Det betyder, at tilsynet kun ser kommunens eller regionens side af sagen og sjældent ser dokumentation for, at en kommune eller region retter op på et ulovligt forhold.

Statsrevisorerne erklærede sig enige i Rigsrevisionens anbefaling om, at Ankestyrelsens tilsyn bør overveje at indhente dokumentation systematisk.

12. Indenrigs- og sundhedsministeren oplyser, at Ankestyrelsen nu har udarbejdet nye skriftlige retningslinjer, der beskriver, at tilsynets sagsbehandlere altid skal tage stilling til, om kommunen – sammen med kommunens redegørelse til tilsynet – også skal fremsende supplerende dokumentation e.l.

Rigsrevisionen har set de nye retningslinjer og kan konstatere, at retningslinjerne beskriver, at den supplerende dokumentation også kan være eksempler på konkrete sager.

Indenrigs- og sundhedsministeren oplyser i tillæg dertil, at ministeren overvejer, om det via en lovændring yderligere kan sikres, at Ankestyrelsen systematisk beder om dokumentation fra kommunerne, når det er nødvendigt for sagen. Ministeren vil drøfte dette med Folketingets partier.

13. Rigsrevisionen konstaterer, at Ankestyrelsen har ændret deres retningslinjer, så sagsbehandleren altid skal tage stilling til, om der skal indhentes dokumentation i en sag, og at dokumentation kan bestå af eksempler på konkrete sager. Rigsrevisionen vurderer på den baggrund, at denne del af sagen kan afsluttes. Rigsrevisionen vil følge resultatet af ministerens drøftelser med Folketingets partier om en lovændring, jf. ovenfor.

Tilsynets opfølgning

14. Statsrevisorerne bemærkede, at tilsynet har en mangelfuld opfølgning på sager.

Statsrevisorerne erklærede sig enige i Rigsrevisionens anbefaling om, at Ankestyrelsens tilsyn bør overveje at følge mere systematisk op på afsluttede sager.

Ved at følge op kan tilsynet efter en periode vende tilbage til sager for at undersøge, om fx kommunen har gennemført de tiltag, de tidligere har redegjort for.

15. Indenrigs- og sundhedsministeren oplyser, at ministeren er enig i, at opfølgning kan være et relevant middel til at sikre, at kommunerne efterlever loven. Ministeren oplyser også, at Ankestyrelsen er i gang med at ændre deres retningslinjer for tilsynets sagsbehandlere. Formålet med ændringen er, at den enkelte sagsbehandler altid skal tage stilling til, om der skal ske en opfølgning, herunder om kommunen skal indsende dokumentation, når en tilsynssag er afsluttet. Ankestyrelsen har oplyst, at de forventer at ændringerne er på plads i efteråret 2025.

Indenrigs- og sundhedsministeren oplyser i tillæg hertil, at ministeren mener, at der er brug for et tilsyn, der mere systematisk følger op, så det sikres, at ulovlige forhold i kommunerne bliver standset. Ministeren overvejer derfor, om der skal indføres regler i den kommunale styrelseslov, som forpligter Ankestyrelsen til at følge op, når det er nødvendigt. Ministeren vil drøfte dette med Folketingets partier.

16. Rigsrevisionen vil fortsat følge Ankestyrelsens arbejde med at ændre deres retningslinjer, så det sikres, at der altid tages stilling til behovet for opfølgning. Rigsrevisionen vil også følge resultatet af ministerens drøftelser med Folketingets partier om en ændring af styrelsesloven, jf. ovenfor.

Tilsynets reaktioner og sanktioner

17. Statsrevisorerne konstaterede, at tilsynet alene anvender vejledende udtalelser over for kommuner og regioner som reaktion på ulovlig administration på socialområdet, og at lovgivningen gør det vanskeligt for tilsynet at anvende sanktioner i sager på socialområdet.

18. Indenrigs- og sundhedsministeren oplyser, at ministeren mener, at det er nødvendigt at se på, om de sanktioner, styrelsen har i dag, er tilstrækkelige til at sikre, at kommunerne retter ind, når det opdages, at der er sket lovbrud. Ministeren overvejer derfor, om der er anledning til at ændre reglerne i lov om kommunernes styrelse, og vil drøfte dette med Folketingets partier.

19. Rigsrevisionen vil fortsat følge Indenrigs- og Sundhedsministeriets arbejde med – i en dialog med Folketingets partier – at se på, om de sanktioner, styrelsen har i dag, er tilstrækkelige til at sikre, at kommunerne retter ind, når det opdages, at der er sket lovbrud.

Ministeriet vil i den forbindelse udforme et samlet oplæg til løsninger på Statsrevisorernes bemærkninger og beretningens væsentligste kritikpunkter. Det drejer sig primært om en ændring af de lovgivningsmæssige rammer for sanktioner, men også om ændrede krav til, hvordan sager skal prioriteres og dokumenteres, samt hvordan Ankestyrelsen skal følge op, jf. også pkt. 12 og 15.

Vi kan konstatere, at ministeren har haft en indledende drøftelse med Folketingets partier i august 2025 om mulige tiltag som opfølgning på Rigsrevisionens beretning. Ministeren forventer, at det samlede oplæg er klar primo 2026, og oplyser videre, at implementering af initiativerne, herunder opbakning til eventuelle lovændringer, vil afhænge af den politiske proces.

Birgitte Hansen

Bilag 1. Folketingets behandling af beretningen

Beretning (nr.), dato for Stats- revisorernes mødebehandling og minister- redegørelse(r)	Behandlet i udvalg	Gennemgang ved Statsrevisorerne og Rigsrevisionen	Udvalgs- spørgsmål (nr.)	Indkaldt til samråd	Statsrevisorerne har holdt møde med ministeren	§ 20-spørgsmål
Ankestyrelsens tilsyn og brug af reaktioner ved lov- brud (nr. 18/2024) 02-06-2025 Minister- redegørelser: Flere minister- redegørelser	Finansudvalget: 04-06-2025 Socialudvalget: 11-06-2025 19-06-2025 11-09-2025		Socialudvalget: 04-06-2025 (661) 12-06-2025 (680) 11-09-2025 (806) 11-09-2025 (807)	Socialudvalget: 12-06-2025		